

אמר לו המנורה הקדושה, גם שלא יעשה את צווי, הואיל ובנו הוא? אמר הרועה הנאמן, ודאי תערכת של רע, וסוד זה גם לישראל לחטא לאביהם שבשמים. וסוד זה - (תהלים ק) ויתעברו בגוים. וזה גם הרג לישראל, והחריב את בית המקדש. ומשום זה אין מקבלים גרים לימות המשיח, אלא - (דברים לב) ה' בָּדַד יִנְחֵנוּ וְאִין עִמּוֹ אֵל נִכְר.

שישראל הם מעץ החיים, עבד טוב ועבד רע. מצד של מטטרו"ן עבד טוב, עבד נאמן לרבו. עבד רע - סמא"ל. מי שהוא מעץ החיים, הוא בן העולם הבא, בן מצד של בן י"ה, בינה. ויורש את המלכות שהיא ה'. ואיך יורש אותה? אם עושה את הצווי של אבא ואמא, משום שהיא מלכות מצות המלך, ועליו נאמר (אסתר א) מדוע אתה עובר את מצות המלך. היא מצנה, וצווי של המלך על עשה ולא תעשה.

מצנה מן התורה, שהיא תפארת. וכאן אין שם פרוי, הקדוש ברוך הוא אמת, תורתו אמת, הוא תורתו ומצותו. כמו שבינה, תורתו ומצותו של חכמה. שיש תורה של בריאה, וחכמה של בריאה, ובינה של בריאה, וכך בכל המדות. בזה יכול בן בתורה הזו להיות בלי מצנה, ומצנה בלי תורה בפרוי. ומכאן בן סורר ומורה. אבל מצד של אצילות אין הבדל שם, וכן משם אין חטא בא על ידו, ואין בו ענש ולא שכר ולא מיתה.

ומשום כך, התורה זה עץ החיים, שכר העולם הבא, והאילן הזה נקרא עץ החיים, ונקרא העולם הבא, ולא נקרא בו שכר, משום שהוא בן. משם לא משתדל בתורה לקבל שכר, לא במעשה ולא בדבור ולא במחשבה.

אמר ליה בוצינא קדישא, מאן גרים דלא יעביד צווייה, הואיל ובריה הוא. אמר רעיא מהימנא, ודאי תערוכת דרע, ורזא דא גרם לישראל, למחטי גבי אבוהון דבשמיא. ורזא דא, (תהלים ק) ויתעברו בגוים. ודא גרם קטולא לישראל, וחריב בי מקדשא. ובגין דא, אין מקבלים גרים לימות המשיח, אלא (דברים לב) יי' בָּדַד יִנְחֵנוּ וְאִין עִמּוֹ אֵל נִכְר.

וישראל אינון מאילנא דחיי, עבד טוב ועבד רע, מסטרא דמטטרו"ן עבד טוב, עבד נאמן לרביה. עבד רע סמא"ל. מאן דאיהו מאילנא דחיי, איהו בן העולם הבא, בן מסטרא דבן י"ה, בינה. וירית מלכותא דאיהו ה'. ואיך ירית לה. אי עביד צווייה דאבא ואמא, בגין דאיהו מלכותא מצות המלך, ועליה אתמר, (אסתר א) מדוע אתה עובר את מצות המלך. איהי מצנה, וצווייה דמלכא על עשה ולא תעשה.

מצנה מדאורייתא, דאיהי תפארת. והכא לית תמן פרוי, קדשא בריך הוא אמת, תורתו תורת אמת, איהו תורתו ומצותו. כגוונא דבינה, תורתו ומצותו דחכמה. דאית תורה דבריאה, וחכמה דבריאה, ובינה דבריאה, והכי בכל מדות. בהאי, יכיל בן בהאי אורייתא, למהוי בלא מצנה, ומצנה בלא תורה בפרוי. ומחכא, (ד' ט"ג ע"א) בן סורר ומורה. אבל מסטרא דאצילות, לית אפרשותא תמן, וכן מתמן אין חטא בא על ידו ולית בה עונש ולא שכר ולא מיתה.

ובגין דא, אורייתא דא אילנא דחיי, שכר העולם הבא, ואילנא דא, אילנא דחיי אתקרי, ואתקרי העולם הבא, ולא אתקרי ביה שכר. בגין דאיהו בן. מתמן, לא אשתדל באורייתא לקבלא אגרא, לא במעשה ולא בדבור ולא במחשבה.